

Budúca Spoločná poľnohospodárska politika EÚ a jej vplyv na slovenský vidiek

Obsah prezentácie

- EUROPA 2020 – ako po roku 2013
- SPP a rozvoj vidieka po roku 2013
- Čo by mal obsahovať nový PRV, aby naozaj podporil integrovaný rozvoj vidieka a prístup Leader

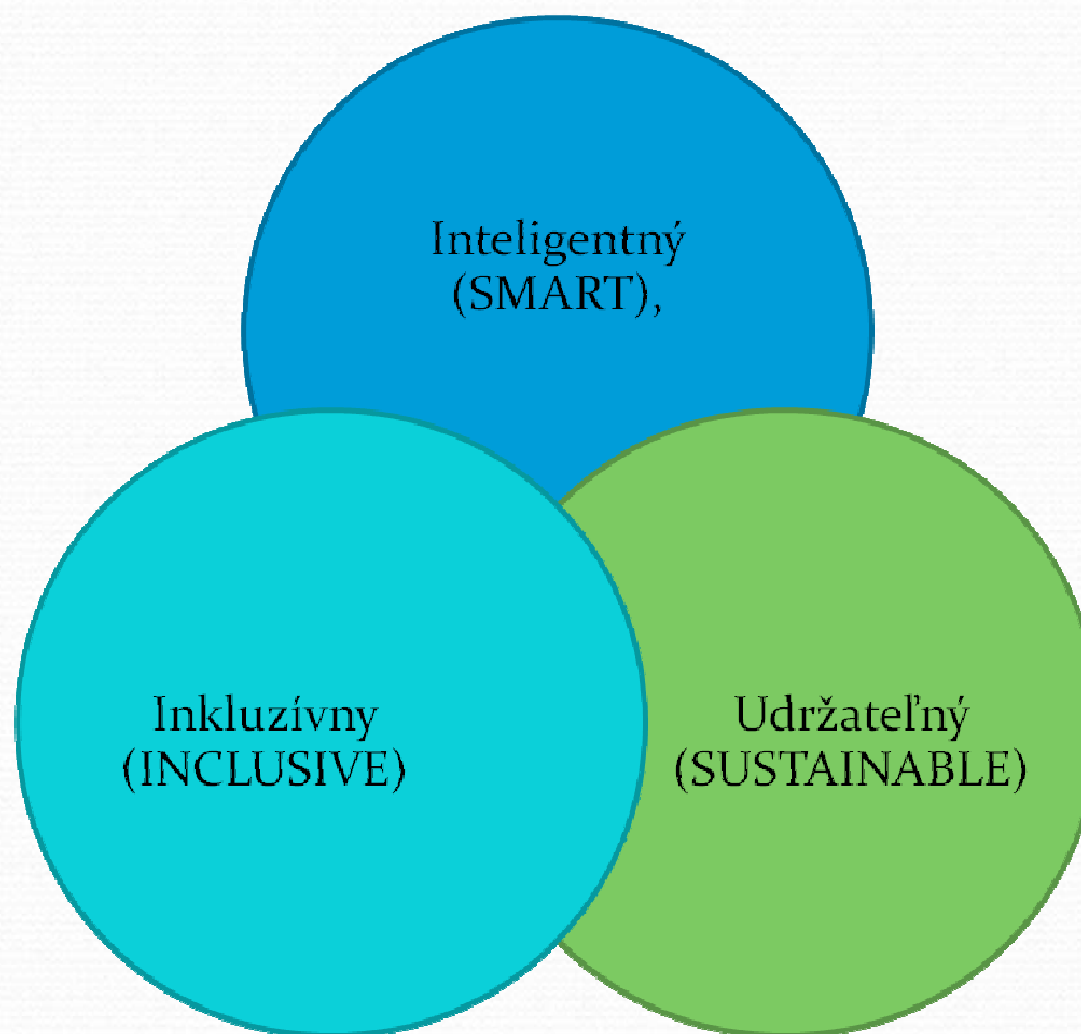

EUROPA 2020

- **EUROPA 2020** - nová stratégia EÚ
reflektujúca problémy a výzvy pre nové
programové obdobie
- 3 Marec 2010, summit v Bruseli
- **Nástroj** rozvoja EÚ

EUROPA 2020 - **tri klíčové faktory růstu**

Tri priority –tri faktory rastu

- Inteligentný rast: hospodárstvo založené na znalostiach a inovácii.
- Udržateľný rast: ekologické a konkurencieschopné hospodárstvo, ktoré využíva zdroje efektívnejšie.
- Inkluzívny rast: hospodárstvo s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Globálne ciele do 2020

Zvýšiť miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov - 75 %, (dnes 69%)

Zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja - 3 % HDP EÚ, (dnes ani nie 2%)

„20/20/20“ v oblasti klímy/energie

- znížiť podiel emisií na 30 %, ak budú vhodné podmienky,
- zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 %
- zvýšiť energetickú účinnosť minimálne o 20 %,

Znížiť podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku pod 10 % a minimálne 40 % mladých ľudí (25-34) by malo mať vysokoškolské vzdelanie, (dnes 31%), viac ako 50% stredoškolské vzdelanie

Znížiť podiel Európanov žijúcich pod hranicou chudoby o 25%, to jest 20 miliónov

EUROPA 2020 - zhrnutie

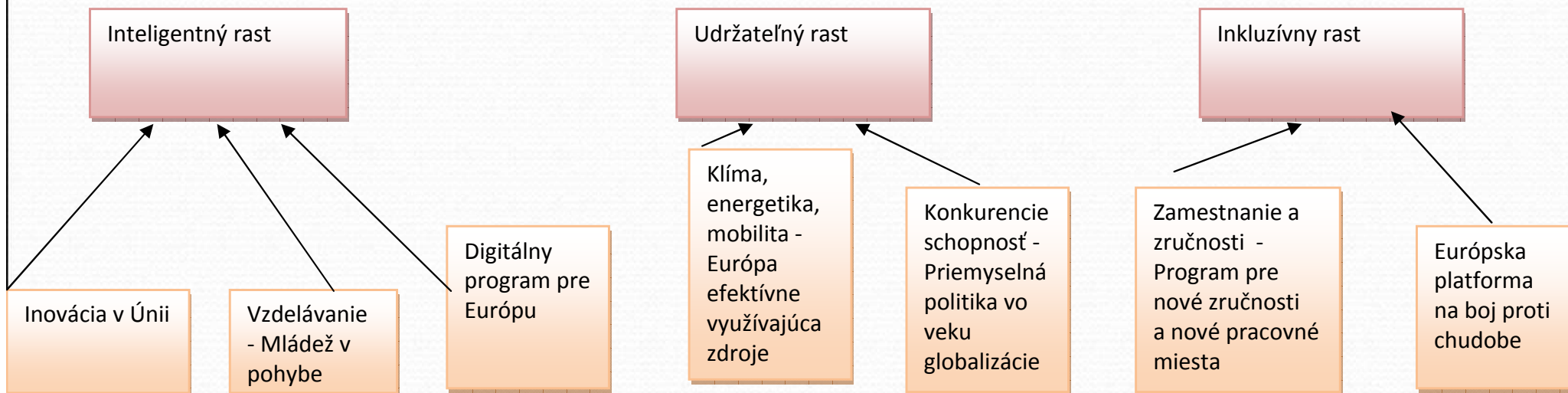
Zamestnanosť –
75% produktívnej
populácie

Úroveň investícií
do výskumu
a vývoja 3%

Klíma/energia. Podiel emisií 30%, podiel
obnoviteľných zdrojov o 20%,
energetická účinnosť vyššia o 20%

Vzdelanie – viac ako 40%
mladých ľudí VŠ, viac ako 50
SŠ

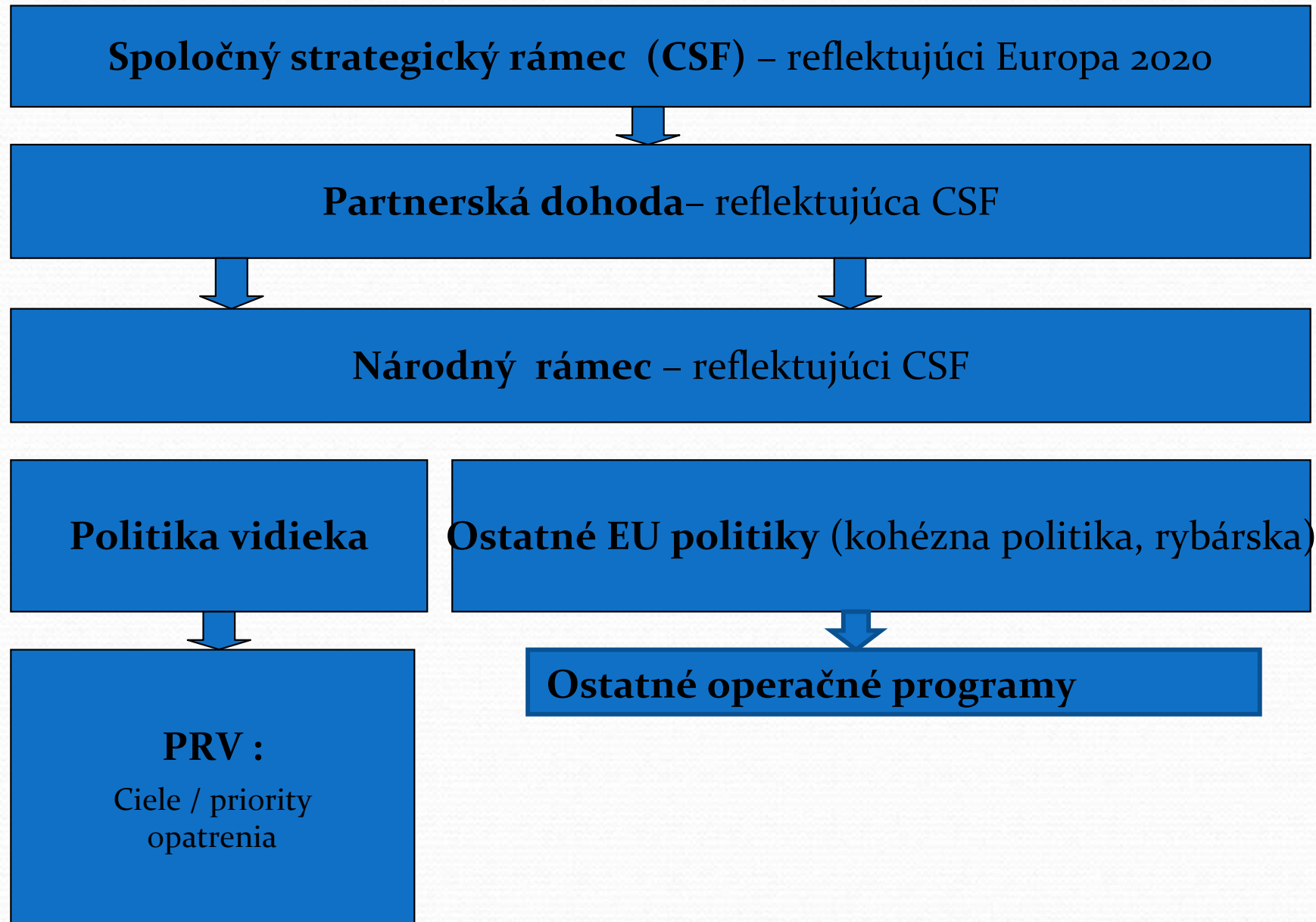
Hranica chudoby -
menej o 25%

Ako to bude v praxi

- Spoločný rámec spoločenstva – hlavný strategický dokument EÚ
- Integrované usmernenia
- Partnerská zmluva (ESF, EFRD, EAFRD, FFMF, CH)
- Doplnkové usmernenia
- Programy - implementácia, monitoring a hodnotenie
- Finančné riadenie programov

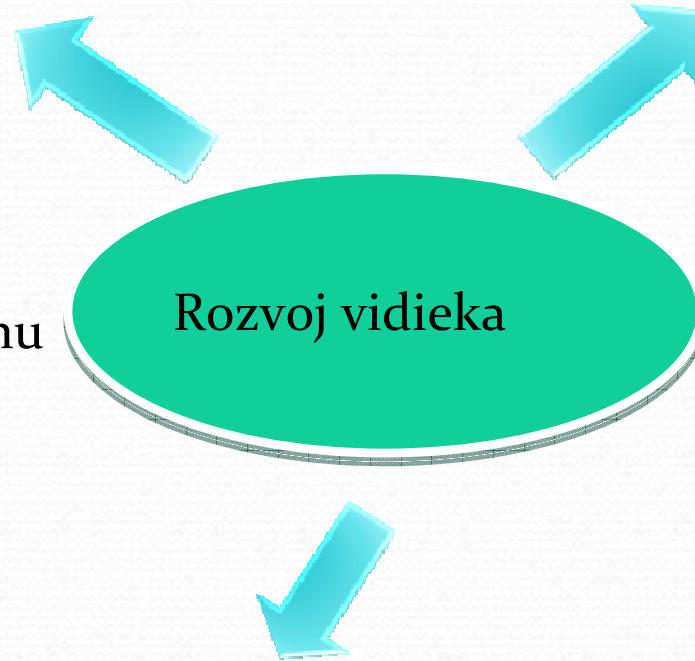

Europa 2020 a vidiecka politika: jasný a spoločný základ

Inteligentný rast:

- Podpora inovácií a zručností, zelené technológie a výskum
- Predpoklady pre sociálnu inováciu

Inkluzívny rast:

- Odkrývanie miestneho potenciálu, diverzifikácia vidieckej ekonomiky a rozvoj miestnych trhov a tvorba pracovných miest
- Otváranie alternatívnych príležitostí sprevádzajúcich reštrukturalizáciu poľnohospodárstva

Udržateľný rast:

- Zvyšovanie účinnosti zdrojov a tvorba verejných statkov
- Redukcia GHG emisií, a rozvoj bio-energií
- Udržateľný krajinový management a straty biodiverzity

EUROPA 2020 – nový rámec pre aj Spoločnú poľnohospodársku politiku

Najväčšie súčasné výzvy:

- Potravinová bezpečnosť
- Environmentálne aspekty
- Územná súdržnosť (teritoriálna kohézia)
- Klíma a energia
- Nepotravinové účely

Najväčšie súčasné výzvy - Je poľnohospodárstvo v EÚ schopné toto všetko zabezpečiť?

Príjem farmárov ►

Štruktúra výroby ►

Trh s komoditami ►►

Veda, výskum, inovácie ►

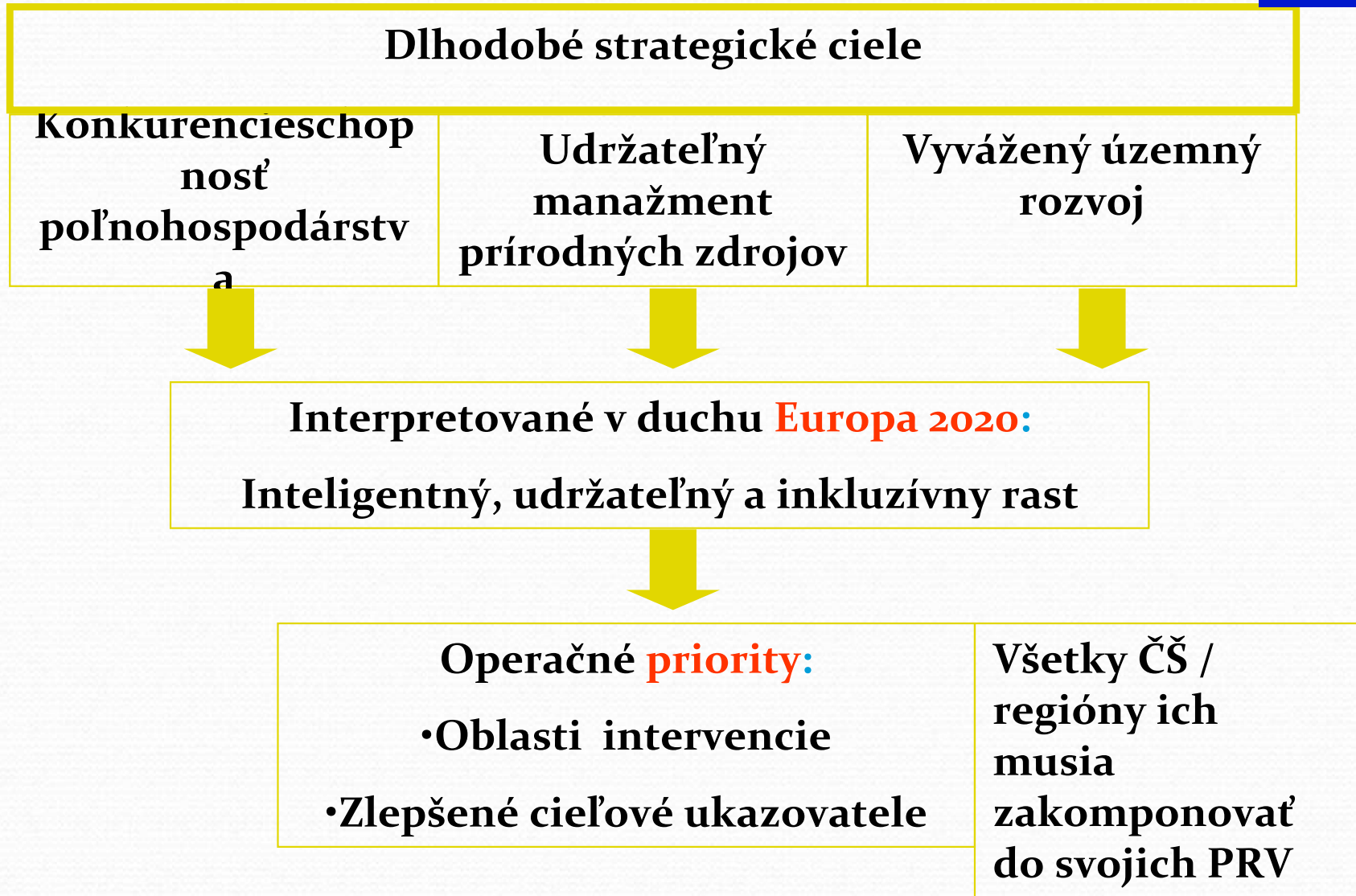
- Pokles v kríze s rozdielom medzi SČŠ a NČŠ
- V priemere 58% mzdy spoločnosti ide farmárom
- Vysoká diverzita s prevládajúcou maloplošnou štruktúrou
- Rôzny dopad tých istých nástrojov na rôzne štruktúry,
- Rôzne funkcie rôznych štruktúr z pohľadu životného prostredia, ekonomických a sociálnych funkcií fariem

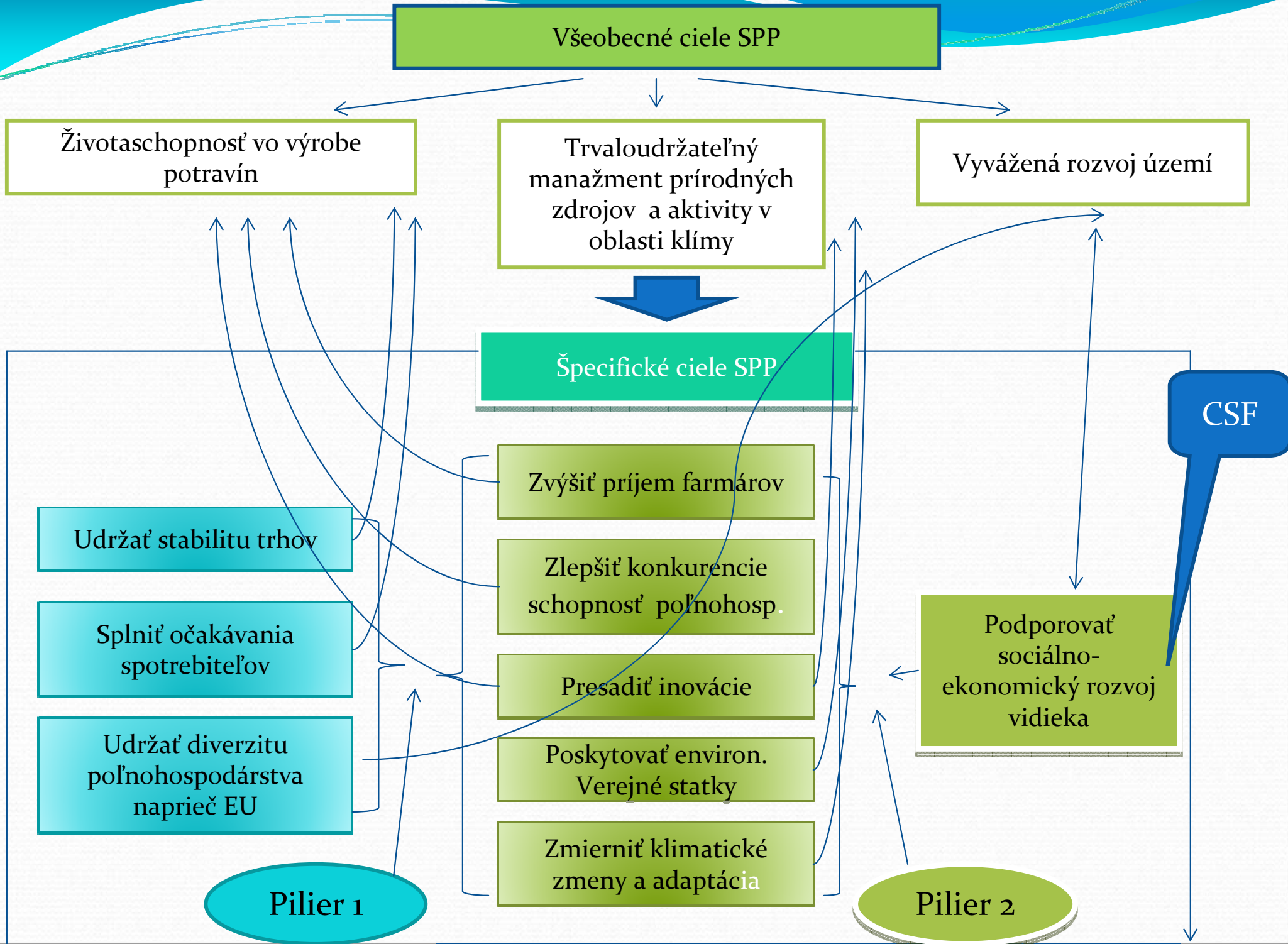

Rozvoj vidieka v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky dnes

- Jediná integrovaná politika, ktorá pokrýva všetky aspekty vidieka: ekonomické, environmentálne, sociálne
- Jasne stanovené ciele
- Preddefinované opatrenia, ktoré garantujú výstupy a pridanú hodnotu na úrovni EU
- Implementačný systém: strategický prístup, flexibilita pre ČŠ
- Monitoring a hodnotenie

Ciele a priority vidieckej politiky

Všeobecné ciele SPP

Životaschopnosť vo výrobe potravín

Trvalodržateľný manažment prírodných zdrojov a aktivity v oblasti klímy

Vyvážená rozvoj území

Špecifické ciele SPP

CSF

Udržať stabilitu trhov

Zvýšiť príjem farmárov

Splniť očakávania spotrebiteľov

Zlepšiť konkurencie schopnosť poľnohosp.

Udržať diverzitu poľnohospodárstva naprieč EU

Presadiť inovácie

Podporovať sociálno-ekonomický rozvoj vidieka

Poskytovať environ. Verejné statky

Pilier 1

Zmierniť klimatické zmeny a adaptácia

Pilier 2

Priority a zameranie

Priority v rámci cieľov (1)

Propagácia transferu vedomostí a inovácií v poľnohospodárstve , lesníctve a na vidieku

- (prierezová priorita – všetky ciele)
- Podpora inovácií, vedomostnej základne na vidieku
- Posilnenie väzieb medzi poľnohospodárstvom & lesníctvom / výskum a vývoj a inováciou;
- Propagácia celoživotného vzdelávania a vzdelávania v poľnohospodárstve a lesníctve

Posilnenie konkurencieschopnosti všetkých typov poľnohospodárstva, životaschopnosti fariem

- Uľahčenie reštrukturalizácie fariem, ktoré čelia štrukturálnym problémom
- Uľahčenie výmeny generácií v poľnohospodárstve

Priority v rámci cieľov (2)

Propagácia organizácií potravinových reťazcov, rizikový management v poľnohospodárstve

- Integrovanie prvovýrobcov do potravinových reťazcov prostredníctvom schém kvality podpora miestnych trhov a krátkych potravinových reťazcov, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
- Podpora rizikového managementu na farmách

Obnova, ochrana & rozvoj ekosystémov v prepojení na poľnohospodárstvo & lesníctvo

Vo vzťahu k:

- Obnove a ochrane biodiverzity, vrátane oblastí Natura 2000 a poľnohospodárstva areas and high vysokou pridanou hodnotou a Európskej krajiny
- Vodnému hospodárstvu
- Pôdnemu managementu

Priority v rámci cieľov (3)

Propagácia účinnosti zdrojov & podpora prechodu na nízko-uhlíkovú klimaticky priaznivú ekonomiku v in agro-potravinárskom sektore:

- Rast účinnosti vo využívaní vody v poľnohospodárstve
- Rast účinnosti vo využívaní energie v poľnohospodárstve & potravinárstve
- Uľahčenie dodávky a využitia obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, rezíduí a iných nepotravinárskych materiálov pre využitie v bio-ekonomike
- Redukcia nitrátov & metánových emisií z poľnohospodárstva
- Podpora redukcie kARBónov v poľnohospodárstve a lesníctve ;

Propagácia sociálnej inklúzie, redukcie chudoby a ekonomického rozvoja vidieckych oblastí

- Uľahčenie diverzifikácie & tvorby nových malých podnikov a pracovných miest
- Podpora miestneho rozvoja na vidieku
- Zvýšenie dostupnosti, využitia a kvality ICT na vidieku

Ktoré opatrenia možno očakávať?

- *Transfer vedomostí a informačné aktivity*
- *Poradenské služby, manažment fariem a služby pre farmárov*
- *Schémy kvality pre poľnohospodárske a potravinárske produkty*
- *Investície do hmotných statkov*
- *Obnova poľnohospodárskej produkcie zničenej prírodnými katastrofami a zavádzanie príslušným preventívnych opatrení*

Ktoré opatrenia možno očakávať?

- *Rozvoj fariem a podnikania*
- *Základné služby a rozvoj vidieckych obcí*
- *Investície do rozvoja lesov a zlepšenie životaschopnosti lesov*
- *Zalesňovanie a tvorba lesnej krajiny*
- *Zakladanie agro-lesníckych systémov*
- *Prevenca a obnova poškodených lesov ohňom a prírodnými katastrofami*

Ktoré opatrenia možno očakávať?

- *Investície do lesných ekosystémov*
- *Investície do nových lesníckych technológií a do spracovania a marketingu lesných produktov*
- *Zakladanie skupín výrobcov*
- *Agro-environment- klíma*
- *Organické poľnohospodárstvo*
- *Natura 2000 a platby v rámci Vodnej direktívy*

Ktoré opatrenia možno očakávať?

- *Platby oblastiam, ktoré čelia prírodným a iným prekážkam*
- *Stanovenie oblastí, ktoré čelia prírodným a iným prekážkam*
- *Pohoda zvierat*
- *Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov*
- *Spolupráca*

Ktoré opatrenia možno očakávať?

- *Rizikový manažment*
- *Poistenie plodín, živočíšnej a rastlinnej výroby*
- *Vzájomné fondy pre prípad výskytu chorôb v živočíšnej a rastlinnej výrobe a environmentálnych príhod*
- *Nástroj stabilizácie príjmov*

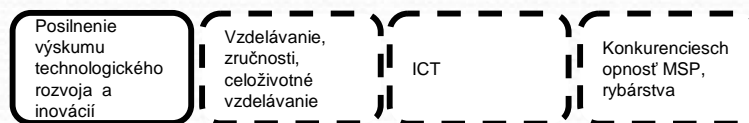
Leader

- *LEADER - miestne akčné skupiny*
- *Podpora prípravy*
- *LEADER aktivity spolupráce*
- *Prevádzka a animácia*

EU 2020

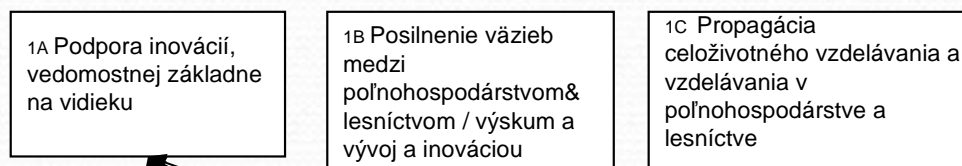

CSF Tématické ciele

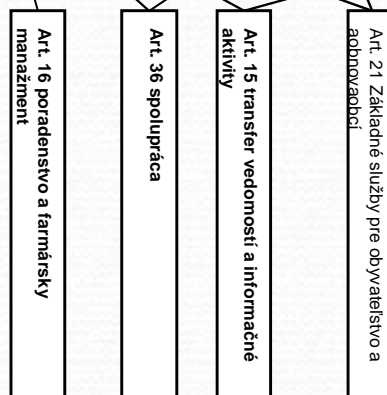

1. Propagácia transferu vedomostí a inovácií v poľnohospodárstve , lesníctve a na vidieku

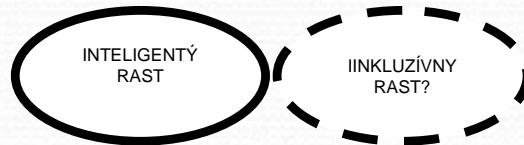
RV zameranie

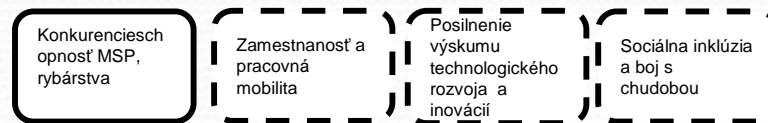
Relevantné opatrenia

EU 2020

CSF Tématické ciele

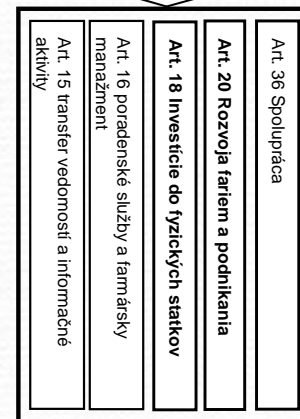
2. Posilnenie konkurencieschopnosti všetkých typov poľnohospodárstva, životaschopnosti fariem

RV zameranie

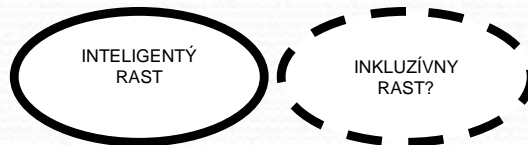
2A Uľahčenie reštrukturalizácie fariem, ktoré čelia štruktúrnym problémom

2B Uľahčenie výmeny generácií v poľnohospodárstve

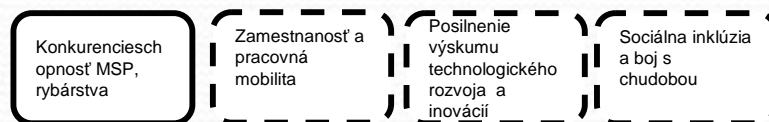
Relevantné opatrenia

EU 2020

CSF Tématické ciele

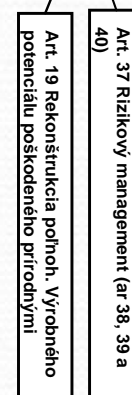
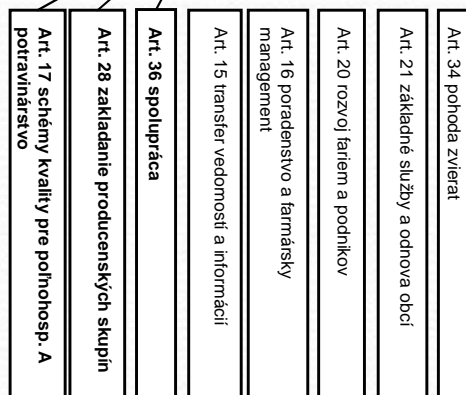
3. Propagácia organizácií potravinových reťazcov, rizikový management v poľnohospodárstve

RV zameranie

3A Integrovanie prvovýrobcov do potravinových reťazcov prostredníctvom schém kvality podpora miestnych trhov a krátkych potravinových reťazcov, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií

3B Podpora rizikového managementu na farmách

Relevantné opatrenia

EU 2020

TRVALOUDRŽAT
ELNÝ RAST

STRATÉGIA
BIODIVERSITY

CSF Tématické
ciele

Adaptácia na
klimatické zmeny,
prevencia a
manažment rizika

Environment a
účinnosť zdrojov

Posilnenie
výskumu
technologického
rozvoja a
inovácií

Nízkouhlíková
ekonomika

4. Obnova, ochrana & rozvoj ekosystémov v prepojení na poľnohospodárstvo & lesníctvo

RV zameranie

4A Obnove a ochrane biodiverzity, vrátane oblastí Natura 2000 a poľnohospodárstva areas and high vysokou pridanou hodnotou a Európskej krajiny

4B Vodnému
hospodárstvu

4C Pôdnemu
managementu.

Relevantné
opatrenia

Art. 32 Platby do znevýhodnených oblastí

Art. 30 Organické poľnohospodárstvo

Art. 31 Natura 2000 a vodná direktíva - platby

Art. 23 zalesňovanie a tvorba lesov

Art. 29 Agri-environment - klima

Art. 24 zakladanie Agrolesníckych systemov

Art. 26 Investície zlepšujúce rezilienciu a environmentálnu hodnotu lesných ekosys.

Art. 26 Investície zlepšujúce rezilienciu a environmentálnu hodnotu lesných ekosys.

Art. 35 lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov

Art. 18 Investície do fyzických statkov

Art. 15 transfer vedomostí a informácií

Art. 16 poradenstvo a management fariem

Art. 25 Prevencia a obnova poškodených lesov od požiarov a prírodných katastrof

Art. 36 spolupráca

EU 2020

TRVALOUDRŽAT
ELNÝ RAST

CSF Tématické
ciele

Nizkougľíková
ekonomika

Environment a
účinnosť zdrojov

Adaptácia na
klimatické
zmeny,
prevencia a
manažment
rizika

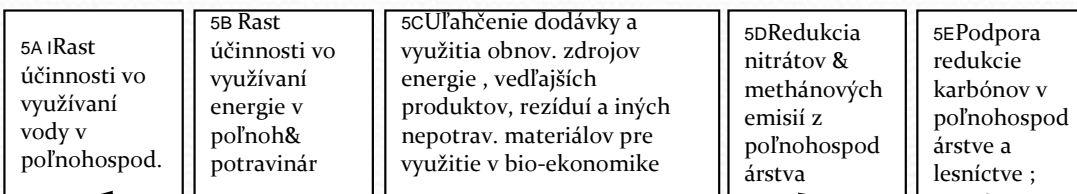
Posilenie
výskumu
technologického
rozvoja a
inovácii

Trvalo udržateľný
transport a
infraštruktúra

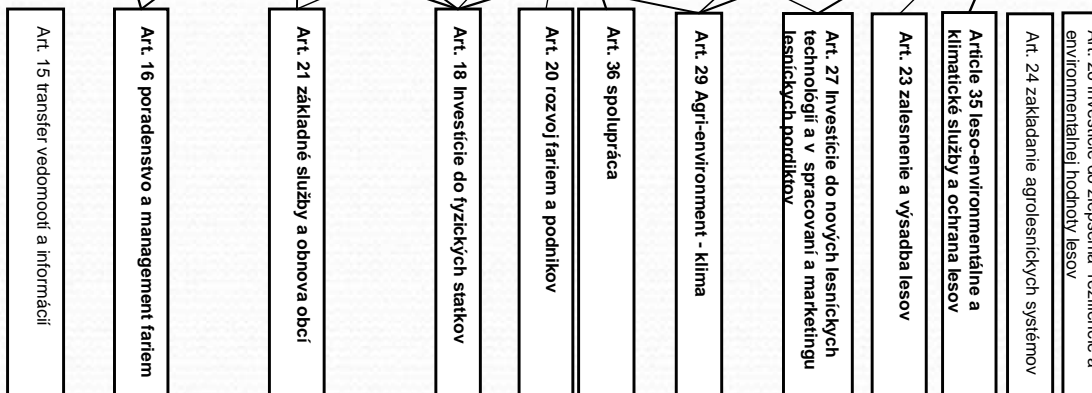
Konkurenciesch
opnosť MSP,
rybárstva

5. Propagácia účinnosti zdrojov & podpora prechodu na nízko-uhlíkovú klimaticky priaznivú ekonomiku v in-agro-potravinárskom sektore:

Focus areas

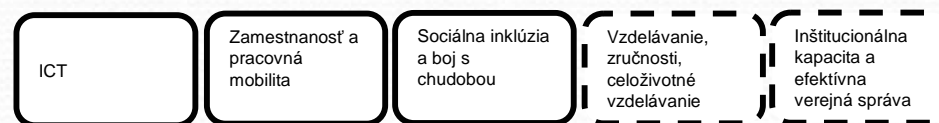
Relevantné
opatrenia

EU 2020

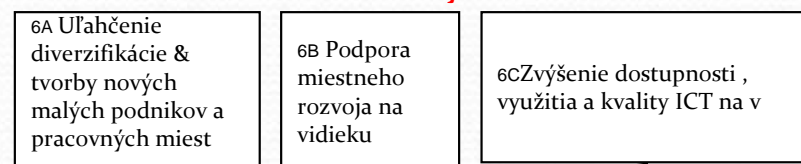

CSF Tématické ciele

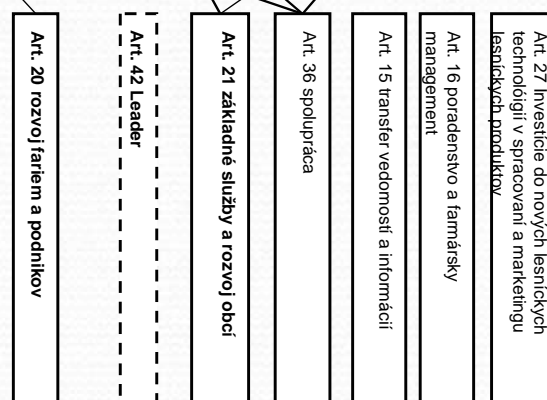

6. Propagácia sociálnej inklúzie, redukcie chudoby a ekonomického rozvoja vidieckych oblastí

RV zameranie

Relevantné opatrenia /prístupy

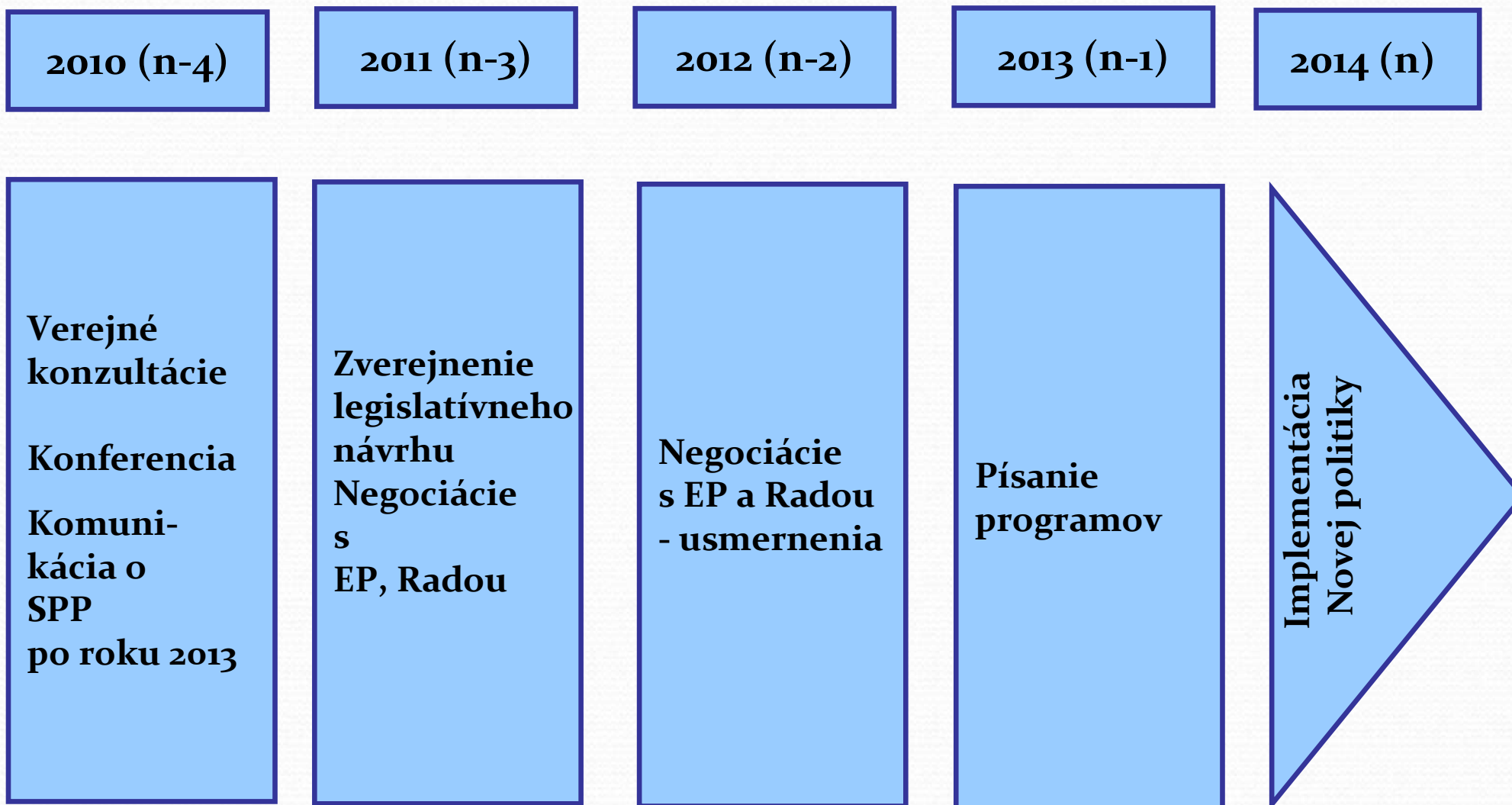

Implementačné mechanizmy: kľúčové prvky

- Posilnenie strategického prístupu a **ex-ante** hodnotenie
- Kvantifikované **cieľové úrovne** spoločných ukazovateľov (“target indicators”) pre každú prioritu
- **Zrušenie systému osí**
- **Opatrenia – staré a nové, viac flexibility v ich kombinovaní**
- **Harmonizácia pravidiel s ostatnými fondmi (DPH)**

SPP po 2013 – harmonogram

Ďakujem za pozornosť!!

jela@ruralevaluation.eu
jelatvrdonova@gmail.com